

Juha Öörni & Marianne Torvinen

Rojaltitulojen verotus Suomen ja Yhdysvaltojen välillä sekä kaksinkertaisen verotuksen poistaminen

Rojaltitulojen verotus Suomen ja Yhdysvaltojen välillä sekä kaksinkertaisen verotuksen poistaminen

Juha Öörni & Marianne Torvinen
Opinnäytetyö
Kevät 2018
Liiketalouden tutkinto-ohjelma
Oulun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun ammattikorkeakoulu
Liiketalouden tutkinto-ohjelma, Taloushallinnon suuntautumisvaihtoehto

Tekijät: Juha Öörni ja Marianne Torvinen

Opinnäytetyön nimi: Rojaltitulojen verotus Suomen ja Yhdysvaltojen välillä sekä kaksinkertaisen verotuksen poistaminen

Työn ohjaaja: Juhani Kurula

Työn valmistuslukukausi ja -vuosi: Kevät 2018

Sivumäärä: 33+7

Opinnäytteessä ei ole varsinaista toimeksiantajaa. Ajatus opinnäytetyöntekemiseen lähti siitä, että toisella meistä on yritystoimintaa Suomen ja Yhdysvaltojen välillä, johon kuuluu rojaltituloja.

Opinnäytetyön tavoitteena on helpottaa rojaltitulo verotusprosessia Suomen ja Yhdysvaltojen välillä. Tutkimusmenetelmänä käytettiin kvantitatiivista tutkimusta, koska opinnäytetyössä hyödynnetään olemassa olevaa tietoa.

Opinnäytetyön tietoperustan lähtökohtana on oma kokemus rojaltien verokäytännöistä Suomen ja Yhdysvaltojen välillä. Aineistoina on käytetty Suomen verohallinnon ohjeita, Yhdysvaltojen IRS:n antamista ohjeita, sekä muita Internet -ja kirjalllähteitä.

Opinnäytetyön päätulos on ollut laatia käyttäjäystävälliset ohjeet rojaltitulojen verotuksesta henkilöasiakkaalle. Tavoitteeseen on päästy hyvin, koska yhteneväiset ja selkeät ohjeet on laadittu sekä tietoa on koottu kaksinkertaisen verotuksen välttäminen Suomen ja Yhdysvaltojen välillä.

Opinnäytetyön jatkotoimenpiteitä olisi mahdollista toteuttaa muista tulonlähteistä kuin rojaltituloista ja Suomen kansainvälistä verotusta voi tarkastella myös muiden maiden kuin Yhdysvaltojen kanssa. Kehitysehdotuksena on, että tieto rojaltitulojen kansainvälisestä verotuksesta olisi helposti saatavilla, koska olemassa oleva tieto aiheesta löytyy useimmista eri lähteistä ja yhtenäiset suomenkieliset ohjeet ovat työläästi saatavilla.

Asiasanat: Yhdysvallat, rojaltitulo, ulkomaantulo, verohallinto, kaksinkertainen verotus

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences
Business Economics, Financial Administration

Authors: Juha Öörni ja Marianne Torvinen

Title of thesis: Taxation of royalty income between Finland and The United States and elimination of double taxation

Supervisor: Juhani Kurula

Term and year when the thesis was submitted: Spring 2018 Number of pages: 33+7

This thesis isn't made for any specific client. However, the original idea for this thesis started from one of us having business activity in the United States.

The goal of this thesis is to make taxation of royalty income easier between Finland and the United States. As our research method we used quantitative research, because in our work we use a lot of already existing information.

The information basis for our thesis comes from the official guidelines of the tax administration of Finland and of the Internal Revenue Service of the United States. We also use several other sources from both internet and literature as well as our own experiences of taxation of royalty income.

The main goals in our thesis is to find out what factors affect in international taxation of royalty income and what practical measures must person take to avoid paying double tax from the same income. In these goals we have succeeded as we have created cohesive and easy to follow instructions on the subject and have collected a lot of information on eliminating double taxation between Finland and the United States.

To continue the subject matter of this thesis one could also research into another sources of income than royalties. One could also research taxation we have between other countries the United States. Our idea of how the current situation of our subject could be better is that the information should be easier to access for the customer and all forms that need to be filled should have Finnish instruction available.

Keywords: The United States, Royalties, Foreign income, Tax administration, Double taxation

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	6
2	KANSAINVÄLISEEN VEROTUKSEEN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT	8
	2.1 Verotussopimukset	8
	2.2 Asuinvaltio ja verotusperiaatteet	9
	2.3 Yleisesti ja rajoitetusti verovelvollinen	10
	2.4 Poikkeussäännöt	11
3	KAKSINKERTAINEN VEROTUS	14
	3.1 Poistomenetelmät	15
	3.2 Vajaaverotus	17
4	ROJALTIT JA TEKIJÄNOIKEUSKORVAUKSET	19
	4.1 Rojaltitulot	19
	4.2 Tekijänoikeuskorvaukset	20
	4.3 Tekijänoikeuksien voimassaoloaika Yhdysvalloissa ja Suomessa	20
5	VEROTUSSOPIMUSTEN SOVELTAMINEN SUOMEN JA YHDYSVALTOJEN VÄLILLÄ ..	21
	5.1 Valtionsopimus 2/1991	21
	5.2 Muut sopimukset (TTIP -ja TFA- sopimus)	21
	5.3 Verosopimuksen soveltaminen	22
6	KÄYTÄNNÖN TOIMET	24
	6.1 W-8BEN-lomake	24
	6.1.1 W-8BEN-lomakkeen täyttöohje	25
	6.2 Verohallinnolle ilmoittaminen	27
	6.3 Ulkomaille muuttaminen	28
7	JOHTOPÄÄTÖKSET	29
8	POHDINTA	30
	LÄHTEET	32
	LIITTEET	34

1 JOHDANTO

Kansainvälinen verotus nousi meille aiheena ajankohtaiseksi, koska toisella meistä on kansainvälistä yritystoimintaa, josta hänelle tulee esim. rojaltituloja Yhdysvaltalaisista yrityksistä. Tästä johtuen aloimme miettiä, millaiset seikat vaikuttavat kansainvälisen veron määräytymiseen ja verotulojen jakoon osapuolisten maiden välillä, ja mitkä ovat erityisesti Suomen ja Yhdysvaltojen käytännöt näissä asioissa.

Yritystoiminnan myötä huomasimme myös, että jotkin henkilöverotukseen liittyvät ohjeet esim. tarvittavien lomakkeiden täyttämisestä olivat hyvin hajanaisia ja joskus jopa pelkästään vieraskielisiä. Viime aikoina kansainvälinen toiminta Suomessa on lisääntynyt ja yhä useammalla suomalaisella on tuloja ulkomailta. Tämän takia meistä tuntui tärkeältä, että olisi olemassa yhtenäiset ja selkeät ohjeet siitä mitä tavallisen ihmisen tulisi tietää ja miten toimia oikein, jotta verotus toimisi sujuvasti. Jos verotettava henkilö tekee tahtomattaan asiat väärin, suurimpana riskinä olisi kaksinkertainen verotus, mikä vähentäisi verotettavalle jäävää tuloa täysin turhaan. Tämän takia halusimme keskittyä työssämme nimenomaan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseen.

Rajasimme aiheitamme painottamaan vain rojaltitulojen verotusta, koska tästä meillä on itsellämme eniten kokemusta. Lisäksi käsittelemme työssämme ainoastaan Suomen saamia verotuloja Yhdysvaltalaisista tuloista, emmekä Yhdysvaltojen Suomesta saamia verotuloja.

Tutkimusmenetelmänä työssämme on kvantitatiivinen tutkimus, koska hyödynnämme jo aiheesta olemassa olevaa tietoa. Pääasiallisena lähteenämme toimivat Verohallinnon antamat ohjeet. Tarkoituksenamme on selvittää, mitkä asiat vaikuttavat kansainvälisen verotuksen määräytymiseen, millaisia sopimuksia Suomen ja Yhdysvaltojen välillä on liittyen kansainväliseen verotukseen ja miten käytäntöjä sovelletaan nimenomaan näiden maiden välisessä henkilöverotuksessa. Tämän jälkeen tarkennamme vielä, millaisia toimia Verohallinto itse verotettavalta henkilöltä odottaa, jos hänellä tällaisia tuloja on ja ohjeistamme esimerkiksi mitä lomakkeita on täytettävä ja miten. Johtopäätöksissä aiomme myös arvioida kuinka käyttökelpoisia Verohallinnon ohjeet ovat käyttäjälle, ja ovatko ohjeet riittävät. Varsinaista toimeksiantajaa työssämme ei ole, mutta toivomme voivamme hyödyntää keräämäämme tietoperustaa esim. edellä mainitussa kansainvälisessä liiketoiminnassa.

2 KANSAINVÄLISEEN VEROTUKSEEN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT

Kansainvälisen vero-oikeuden tärkeys on kasvanut viime vuosien aikana merkittävästi. Tämä johtuu siitä, että useat valtiot uudistaneet sisäistä lainsäädäntöä. Kansainvälistymisen lisääntyessä valtiot pyrkivät verotusoikeuden turvaamiseen. Tarkoituksena on estää ongelmatilanteita ja esimerkkinä mainittakoon kaksinkertaisen verotuksen poistaminen. Kansainvälisessä verotuksessa useita tekijöitä, jotka vaikuttavat siihen mikä maa saa minkäkin verotulon. Eri mailla on useita eri verotusperiaatteita, joiden eroja sovitellaan verotussopimuksilla. Suomen verotuksessa veron maksuun vaikuttaa lisäksi onko henkilö yleisesti vai rajoitetusti verovelvollinen. (Karttunen, S., Nikkanen, A., Rantanen, T. & Vuopala, H. 2007, 2.)

2.1 Verotussopimukset

Verosopimukset ovat kahden tai useamman valtion välisiä sopimuksia. Eri valtioilla on jokaisella erilainen verotus, siksi myöskään verosopimukset eivät ole samanlaisia. (Helminen 2016, 35.) Jos valtion oma kansallinen lainsäädäntö on ristiriidassa verosopimuksen kanssa, niin tällöin etusija annetaan verosopimukselle, jotta sopimusvaltio ei rikkoisi sopimusvelvoitettaan. Verosopimuksen kultaiseksi säännökseksi kutsutaan periaatetta, jossa tuloverosopimukset rajoittavat tai supistavat Suomen kansalliseen säädökseen perustuvaa verotusta. (Helminen 2013, 42- 43.)

Verosopimusten tavoitteena on moninkertaisen verotuksen poistaminen, verotusoikeuden jakaminen, veropaon estäminen ja diskriminointikielto. Moninkertainen verotus pyritään poistamaan, siten että jaetaan eri vero-objektien verotusoikeus sopimusvaltioiden kesken vastavuoroisuusperiaatetta noudattaen. Verosopimukset eivät puutu siihen, miten asiat ratkaistaan kunkin valtion sisäisen lainsäädännön perusteella. Veropakoa yritetään estää sopimusvaltioiden veroviranomaisten yhteistyöllä, joita ovat esimerkiksi tietojen vaihtoa koskevat säännökset. Diskriminointikiellolla tarkoitetaan kansainvälisten tilanteiden verotuksellista syrjintää. (Helminen 2016, 32.)

OECD (tuloa ja varallisuutta koskeva mallisopimus) on julkaissut malliverosopimuksen, jota Suomi pääsääntöisesti noudattaa (Helminen 2016, 75). Verosopimusten valmistelu ja sopimusneuvottelut kuuluvat valtionvarainministeriölle. Kun sopimuksesta on saatu yksimielisyys, molempien valtioiden puheenjohtajat hyväksyvät sopimuksen allekirjoituksillaan eli sopimus parafoidaan. Sen jälkeen maiden hallitukset päättävät sopimuksen hyväksymisestä ja sopimus allekirjoitetaan. Suomen ja vieraan valtion välillä allekirjoitettu sopimus ei ole voimassa ennen kuin se Suomessa saatetaan voimaan eduskunnan säätämällä erillisellä lailla. (Helminen 2013, 32.)

2.2 Asuinvaltio ja verotusperiaatteet

Kansainvälisen verotuksen normeissa on useita eri tulkintakäytäntöjä sille, minkä maan verotussäädöksiä käytetään, kun verovelvollisella on siteitä useampaan kuin yhteen valtioon. Verotus kohdistuu tällöin paitsi kaikkiin tuloihin myös kokonaisvarallisuuteen. Yleensä käytettävät tulkintaperiaatteen perustuvat siihen keihin kaikkiin eri valtioiden lainsäädännöt ulottavat verotusoikeuksiaan. (Linnakangas yms. 2009, 16.)

Erilaisia kansainvälisessä verotuksessa käytettyjä periaatteita, joilla määrätään verotusmaasta ovat lähdevaltio- asuinvaltio- ja kansalaisuusperiaate. Lähdevaltioperiaatteen mukaan tuloja verotetaan aina sille valtiolle, mistä tulo on lähtöisin riippumatta henkilön asuinvaltiosta tai kansalaisuudesta. Asuinvaltioperiaate sen sijaan verottaa tuloja sille valtiolle missä verotettava pääsääntöisesti asuu. Suomessa, kuten useimmissa muissakin maissa, sovelletaan pääsääntöisesti asuinvaltioperiaatetta, ja osittain lähdevaltioperiaatetta. Yleensä valtioiden lainsäädäntö pyrkii levittämään tällä tavoin verotusoikeuttaan mahdollisimman laajalle saadakseen paljon verotuloja. (Linnakangas & Myrsky 2009, 16-17.) Suomen tuloverolaissa asuinvaltioperiaatteesta määrätään tuloverolain 9.1§:n kohdassa 1, jota sovelletaan Suomessa yleisesti verovelvollisiin. Lähdevaltioperiaatteesta puolestaan määrätään Tuloverolain 9.1§:n toisessa kohdassa ja sitä ei sovelleta ulkomailta tuloa saaviin Suomen kansalaisiin, vaan vain ainoastaan rajoitetusti verovelvoitettaviin ulkomaalaisiin. (Verohallinto, Kansainvälisen verotuksen käsikirja 2015, 137.)

Verotussopimuksissa on olennaista määritellä mahdollisimman tarkasti sovellettava asuinvaltio ja lähdevaltio, jotta kaksinkertaisen verotuksen poistomenetelmiä voidaan noudattaa mahdollisimman

tarkkaan. (Helminen 2016, 147). Yhdysvalloissa noudatetaan pääasiassa asuinvaltio- ja lähdevaltioperiaatetta harvinaisempaa kansalaisuusperiaatteen mukaista verotusta. Kansalaisuusperiaatteessa henkilöä tulisi verottaa aina sille valtiolle, minkä kansalainen hän on. (Linnakangas & Myrsky 2009, 17.) Ristiriidat verotusoikeuksista sovittelaa valtioiden välisillä verotussopimuksilla.

Eri valtioilla voi myös olla erilaisia määritelmiä sille, miten esimerkiksi asuinvaltio määritellään. Erot määrittelyssä voivat johtaa niin sanottuun kaksoisasumiskonfliktiin, jossa molemmat valtiot katsovat olevansa verovelvollisen virallinen asuinvaltio. Tällaisiin tilanteisiin varaudutaan yleensä määrittelemään verotussopimuksissa ennakkoon, miten asuinvaltio määritellään eri ristiriitatilanteissa. Periaatteena on, että jokaisella henkilöllä voi olla vain yksi virallinen asuinvaltio.

2.3 Yleisesti ja rajoitetusti verovelvollinen

Suomen lainsäädännössä verotuskäytäntöjen määräytymiseen vaikuttaa myös onko henkilö kuinka sitoutuvasti verovelvollinen. Verovelvollisuuden määräytyminen riippuu pitkälti siitä, missä maassa henkilö on asunut ja kuinka kauan. (Verohallinto 2017a, viitattu 20.10.2017) Suomen laissa on myös muutamia kansainvälistä verotusta mutkistavia poikkeussääntöjä, jotka vaikuttavat Suomen verotusoikeuksiin (Verohallinto 2017c, viitattu 20.10.2017).

Suomessa tuloverotettavat henkilöt jaetaan yleisesti ja rajoitetusti verovelvollisiksi. Verovelvollisuus ratkaisee, onko kansainvälinen tulo verovelvollista Suomessa vai Yhdysvalloissa. Yleisesti verovelvollisiin verotettaviin kuuluvat ne henkilöt jotka asuvat pysyvästi Suomessa. He ovat siis myös maailmanlaajuisesti täysin verovelvollisia vain Suomessa. Tämä tarkoittaa, että myös ulkomailta tulevat tulot ja muu kokonaisvarallisuus verotetaan Suomessa. Tähän kuuluvat ansiotulojen lisäksi myös pääomatulot, muut tulot kuten rojaltitulot, esimerkiksi perinnöstä tai kiinteästä omaisuudesta maksettavat verot. (Verohallinto 2017a, viitattu 20.10.2017) Suomessa asumisen kriteereiksi ei verovelvollisen tarvitse välttämättä olla merkittynä viralliseen väestörekisterijärjestelmään, vaan tilanne arvioidaan henkilön Suomessa olevien olennaisten siteiden mukaan, kuten esimerkiksi asunnon tai perheen (Helminen 2013, 99).

Ulkomailta Suomeen tulevan henkilön katsotaan muuttuvan yleisesti verovelvolliseksi, jos hän on asunut Suomessa yli 6 kuukautta. Yleisesti verovelvollinen ulkomaalainen voi joutua maksamaan Suomeen veroja myös tulosta jonka ovat saaneet esimerkiksi Yhdysvalloista. Suomessa asuvana pidetään henkilöä, jolla on Suomessa asunto tai muu maassa olo on ollut jatkuvaa kuuden kuukauden ajan. Jatkuvaan oleskeluun ei vaikuta, jos henkilö on tilapäisesti poistunut maasta tänä aikana (Tuloverolaki 1992, 11§, viitattu 19.10.2017). Oleskelun pysyvyyteen vaikuttavat myös oleelliset siteet, joita verovelvollisella on edelleen jäljellä alkuperäisessä kotimaassaan. Esimerkiksi työsuhdetta Suomessa ei katsota jatkuvaksi oleskeluksi, jos henkilöllä on edelleen pysyvä koti jossain muualla. Henkilöä voidaan myös verottaa osan vuodesta yleisesti verovelvollisena, ja loput rajallisesti verovelvollisena, jos henkilö on muuttanut kesken vuotta. Tämä vaatii kuitenkin, että kolmen vuoden säännön ehdot eivät toteudu, mistä kerrotaan tarkemmin kappaleessa 2.4. (Helminen 2013, 97, 100.)

Jos henkilöllä on ollut Suomessa vain väliaikainen asunto ennen pois muuttoa, verovelvollisuutta voidaan soveltaa alkuperäisen muuttotarkoituksen mukaan. Jos henkilö on muuttanut Suomeen tarkoituksenaan asua maassa vain alle 6 kuukautta, voidaan verovelvollisuuden katsoa jäävän vajaaksi. Jos henkilö on kuitenkin muuttanut Suomeen tarkoituksenaan jäädä pysyvästi, mutta on jostain syystä joutunut muuttamaan pian pois, voidaan henkilön katsoa olleen Suomessa yleisesti verovelvollinen asumisensa ajan. (Helminen 2013, 98.)

Suomen kansalainen on vain rajoitetusti verovelvollinen, jos hänen virallinen asuinpaikkansa on muualla kuin Suomessa. Tästä poikkeuksena on kolmen vuoden sääntö. Rajoitetusti verovelvollinen suomalainen maksaa veroa Suomeen ainoastaan verotuloista jotka saadaan Suomesta, ja siksi tuloihin sovelletaan lähdevaltion perustuvaa verotusta. Samoin Suomessa vain rajoitetusti verovelvollisia ovat Suomessa alle 6 kuukautta olleet ulkomaalaiset. Heidänkään ei näin tarvitse maksaa veroa Suomeen tulosta jonka he ovat saaneet muualta kuin Suomesta. (Verohallinto 2017b, viitattu 20.10.2017.)

2.4 Poikkeussäännöt

Suomen lainsäädännössä on kaksi huomattavaa poikkeussääntöä, jotka voivat kumota yllä mainitut yleisestä ja rajoitetusta verovelvollisuudesta tehdyt säädökset. Kolmen vuoden sääntö

sitoo suomalaisen Suomen verovelvollisuuden piiriin, vaikka hän olisi jo muuttanut maasta pois. (Verohallinto 2017c, viitattu 20.10.2017.) Toinen huomattava poikkeussääntö olisi kuuden kuukauden sääntö, joka voisi tehdä ulkomailta saadun ansiotulon verovapaaksi. Tämä kuitenkin koskee vain ansiotuloa ja rojaltitulot ovat siitä huolimatta aina Suomessa verovelvollisia. (Verohallinto 2017d, viitattu 24.10.2017.)

Kolmen vuoden säännöstä määrätään tuloverolain 11§:ssa. Säännön mukaan Suomen kansalaista pidetään Suomessa yleisesti verovelvollisena muuttovuoden ja kolmen seuraavan vuoden aikana. Tänä aikana verovelvollisuus voidaan vaihtaa rajoitetuksi vain, jos henkilöllä ei katsota olevan olennaisia siteitä Suomeen ja ainoastaan jos verovelvollinen hakee muutosta itse erikseen. Sääntö on poikkeava muusta Suomen kansainvälisen verotuksen lainsäädännöstä, koska se on ainoa säädös, joka perustuu kansalaisuusperiaatteelliseen verotukseen. (Verohallinto 2017c, viitattu 20.10.2017.)

Olennaisia siteitä voivat olla Suomeen jäävä puoliso, asunto tai muu kiinteistö, henkilö kuuluu edelleen Suomen sosiaaliturvaan, henkilö harjoittaa edelleen liiketoimintaa Suomessa tai työskentelee Suomessa. (Verohallinto 2017c, viitattu 20.10.2017.) Olennaiset siteet arvioidaan yksilökohtaisesti henkilön tilanteen kokonaiskuvaa tarkkaillen. Päätökseen vaikuttavat muun muassa siteiden vahvuus, lukuisuus ja pysyvyys. (Helminen 2013, 102.) Mikäli olennaiset siteet katkeavat, mutta tulevat uudestaan voimaan ennen kolmen vuoden aikarajan toteutumista, ei kolmen vuoden sääntöä oteta silti enää uudelleen käyttöön kyseisen henkilön kohdalla. Siteiden katkettua suomalaiseen sovelletaan samanlaista verovelvollisuutta kuin ulkomaalaiseen ja henkilö voi tulla taas yleisesti verovelvolliseksi vain, jos hän muuttaa Suomeen jälleen vakituisesti yli kuuden kuukauden ajaksi. (Helminen 2016, 129.)

Kolmen vuoden sääntö on jääne tulo- ja omaisuusverolaista vuodelta 1924. Tällöin Suomessakin oli käytössä kansalaisuusperiaatteellinen verotus. Asuinvaltioperiaatteeseen siirryttiin osittain siksi, koska Suomesta muuttavien siirtolaisten ja Suomeen muuttavien ulkomaalaisten verottaminen tämän periaatteen mukaan oli hankalaa. Lisäksi monet muut maat olivat jo siirtyneet asuinvaltioperiaatteeseen, mikä teki siitä myös käytännön kannalta hankalaa. (Linnakangas & Myrsky 2009, 17.) Kansalaisuusperiaatteesta luopumisesta huolimatta kolmen vuoden sääntö jätettiin tuloverolakiin, jotta voitaisiin välttyä niin sanotuilta veropakolaisilta, jotka asuvat useita vuosia osa-aikaisesti ulkomailla ja sillä perusteella kieltäytyvät maksamasta veroja Suomeen (Linnakangas & Myrsky 2009, 96).

3 KAKSINKERTAINEN VEROTUS

Kaksinkertaisella verotuksella tarkoitetaan tyypillisesti tilannetta, jossa kansainväliseen työtuloon kohdistuu samanaikaisesti verovaateita kahdelta eri valtiolta. Moninkertaisessa verotusoikeus samaan tuloon on useammalla kuin kahdella valtiolla, tosin tällaiset tilanteet ovat huomattavasti harvinaisempia kuin kaksinkertainen verotus. Kaksinkertainen verotus on ongelma, koska jos yksi henkilö joutuisi maksamaan tulostaan veroa useammalle eri valtiolle, sen katsottaisiin tuovan kohtuuttoman verotaakan hänelle. Ylimääräisen verotuksen poistamista ei aikoinaan pidetty yhtä tärkeänä, koska yleinen verotusaste oli silloin pienempi, mutta verorasitteen noustessa maailmalla on kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehty toimenpiteitä. Liian tiukka verotus haittaisi myös monien maiden kilpailukykyä kansainvälisillä työmarkkinoilla eikä kannustaisi kansalaisia ottamaan vastaan työtehtäviä kotivaltion ulkopuolelta. (Linnakangas & Myrsky 2009, 17–18.)

Kaksinkertaisen verotuksen tyypillinen syy on monien valtioiden tapa verottaa tuloja sekä asuinvaltio-, lähdevaltio-, että mahdollisesti kansalaisuusperiaatteen mukaan, jolloin tulee päällekkäisyyksiä eri maiden verotusoikeuksissa. Toinen kiistaa aiheuttava tekijä verotusmaan määrittelyssä voi olla niin sanottu kaksoisasumiskonflikti, jossa henkilö viettää runsaasti aikaa molemmissa valtioissa eikä ole selvää, kumpi on varsinainen asuinpaikka. Tällöin on syytä selvittää huolella mikä on todellinen asuinvaltio ja mikä tulon lähdevaltio. (Linnakangas & Myrsky 2009, 17–18.)

Tarkemmat perusteet tulkintaan löytyvät yleensä verotussopimuksista, mutta asuinvaltio määrätään yleensä henkilön todellisen asumistilanteen mukaan. Suomalaisilla kaksinkertaista verotusta aiheuttaa usein esimerkiksi maan lainsäädännössä oleva kolmen vuoden sääntö. (Helminen 2016, 152, 154.) Joissain tilanteissa myös tulon lähdevaltion selvittäminen voi olla moniselitteistä. Tällainen tilanne voi syntyä esimerkiksi, jos palkka saadaan urakkatyöstä, joka kohdistuu useampaan maahan. Myöskään maiden väliset verotussopimukset eivät aina välttämättä ole yksiselitteisiä ja eri osapuolet voivat tulkita ne eri tavalla tai soveltaa niihin eri sopimusartikloja. Tätä kutsutaan kvalifikaatiokonfliktiksi. (Helminen 2016, 91.)

Kansainvälinen moninkertainen verotus jaetaan pääsääntöisesti juridiseen ja taloudelliseen verotukseen. Juridinen kaksinkertainen verotus syntyy, kun kaksi eri valtiota verottaa saman tulon omanaan. Taloudellinen kaksinkertainen verotus puolestaan johtuu siitä, että eri valtiot verottavat

tulon eri verovelvollisilta. Lisäksi voidaan puhua kansallisesta kaksinkertaisesta verotuksesta, jos sama valtio verottaa kansainvälisen tulon kahdesti. Tämä ei kuitenkaan varsinaisesti kuulu kansainväliseen verotukseen. (Helminen 2016, 92.)

3.1 Poistomenetelmät

Kaksinkertaista verotusta voidaan eliminoida erilaisilla poistomenetelmillä. Näiden menetelmien tarkoituksena on lieventää toisen valtion veronperintäoikeutta tulosta, joka on jo verotettu toisessa maassa. Tämä tulisi toteuttaa tavalla, jossa verotulot jakautuvat reilusti osapuolten kesken. Poistomenetelmien tavoitteena on myös poistaa nämä verot tavalla, joka ei aiheuta vajaaverotusta tai kannusta ei hyväksyttävää veronkiertoa. Eri maiden verotussopimuksissa on mahdollista soveltaa joko osittain tai kokonaan eri poistomenetelmiä liittyen muun muassa eri tulonlähteisiin. (Linnakangas & Myrsky 2009, 33–34.)

Kaksinkertaisen verotuksen poistomenetelmistä vapautusmenetelmä perustuu siihen, että toinen tai jokin verottavista valtioista luopuu verotusoikeudestaan verotettavaan tuloon. Tätä kutsutaan täydelliseksi vapautukseksi. Käytännössä tämä tarkoittaa, että joko asuinvaltio luopuu verotusoikeuksistaan toisessa maassa ansaittuun tuloon tai lähdevaltio luopuu toisessa maassa vakituisesti asuvan työntekijän tulosta. (Helminen 2013, 74.) Yleisimmin asuinvaltio on se, joka luopuu lähdevaltion tulosta. Käytännössä vapautus hoidetaan tulosta luopuvasta valtiosta käsin. (Linnakangas & Myrsky 2009, 26.)

Vapautus voidaan myös käyttää osittaisena. Tällöin toinen valtioista vapauttaa verotettavasta tulosta vain osan. Joissain tapauksissa vapautuksissa saatetaan myös soveltaa progressioehtoa. Progressioehdossa tulo otetaan huomioon mahdollisten muiden tulojen ja varallisuuden verotuksen laskussa, vaikka tulo olisikin kansainvälisessä verotuksessa vapautettu verosta. (Helminen 2013, 74.) Tämä tarkoittaa, että henkilö voi joutua maksamaan kotimaastaan saamastaan tulosta suuremmalla verokannalla kuin muuten verotettaisiin. Progressioehtoa voidaan käyttää vain asuinvaltion progressiiviseen verotukseen. Ehtoa sovelletaan usein suhteessa siihen, paljonko verovelvollisella on kokonaisuudessaan ulkomaantuloja. Nykymenetelmän mukaan ulkomaantulo sisällytetään maksuperusteeseen samassa järjestyksessä kuin jos vapautussopimusta ei olisi

tehty. Tällä tavoin pyritään välttämään tilanne, jossa maksettavien verojen määrä ylittäisi kotimaan tulon määrän. (Linnakangas & Myrsky 2009, 27–29.)

Vapautusmenetelmä ei tyypillisesti katso verottaako lähdevaltio todellisuudessa vapautettua tuloa. Tämä voi johtaa vajaaverotukseen, jos lähdevaltio verottaa tuloa joko huomattavasti matalammalla veroprosentilla tai ei ollenkaan. Progressiivinen veroehto on laadittu juuri tämän välttämiseksi. (Linnakangas & Myrsky 2009, 26–28.)

Vapautusmenetelmää yleisemmin käytetty poistomenetelmä on hyvitysmenetelmä. Hyvitysmenetelmää sovellettaessa toisessa maassa maksettu vero vähennetään kotimaan tuloista maksetuista veroista. Yleensä asuinvaltio vähentää lähdevaltiosta saadun tulon veron. Vähennys tehdään joko osittain tai kokonaan riippuen osapuolisten maiden välisistä sopimuksista, tulonmäärästä sekä tulolajista. Hyvitys ei kuitenkaan tyypillisesti saa ylittää maksettavan veron määrää. (Helminen 2013, 74.) Suomen lainsäädännön mukaan hyvityksen määrä ei myöskään saa ylittää sitä määrää kuin mitä samasta tulosta maksettaisiin veroa, jos se olisi kotimaan tuloa (Verohallinto 2017a, viitattu 5.11.2017).

Mahdolliset hyvitykset jaetaan normaaliin, epäsuoraan ja fiktiiviseen hyvitykseen. Normaali hyvitys on luonnollisen henkilön ulkomaanvero, joka vähennetään kotimaan verosta osittain tai kokonaan laskettuna todellisista verotettavista summista. Epäsuorassa hyvityksessä vähennykseen voi kuulua myös henkilön ulkomaisen yhtiön lähdevaltiolle maksamia veroja. Fiktiivisessä hyvityksessä vähennys suoritetaan tietyn määräisenä, riippumatta siitä kuinka paljon ulkomaantulosta on todellisuudessa maksettu veroja lähdevaltiolle, jos ollenkaan. Epäsuoraa ja fiktiivistä hyvitysmenetelmää sovelletaan kuitenkin vain poikkeustapauksissa. (Helminen 2013, 74.)

Hyvitysmenetelmän vahvuus on se, että sen avulla ei voida hyötyä lähdevaltion alemmasta verotuksesta tai verovapautuksesta. Koska vähennyksen suuruus on aina verrannollinen ulkomailta maksettuihin veroihin, alempi veromäärä kasvattaa kotimaan veroa välittömästi. Se on myös yleensä hyvin neutraali menetelmä verrattuna esimerkiksi vapautusmenetelmään, koska siinä ei ole niinkään väliä mistä valtiosta ulkomaantulo on peräisin. (Linnakangas & Myrsky 2009, 32–33.) Hyvitysmenetelmä on tästä syystä Suomessa käytetyissä verotussopimuksissa yleisimmin sovellettu menetelmä. Poikkeustilanteissa käytetään myös vapautusmenetelmää (Helminen 2016, 96). Toisaalta hyvitysmenetelmä voi olla hallinnollisesti haastavampi, koska hyvityksen enimmäismäärän laskeminen on haastavaa. Verovelvollisen kannalta menetelmän ongelmana voi

olla myös hyvityksen viivästyminen, koska hyvitys voidaan laskea vasta kuin verot ulkomaille on jo maksettu. (Linnakangas & Myrsky 2009, 32 -33.)

Yksi epätavallisemmista maailmalla käytetyistä kaksinkertaisen verotuksen poistomenetelmistä on vähennysmenetelmä. Vähennysmenetelmän tavoitteena ei ole poistaa kaksinkertaista verotusta kokonaan, vaan huojentaa sitä. Menetelmässä verovelvollinen saa kotimaassaan vähentää ulkomaille maksetun veron verotettavasta tulosta kuluina. (Helminen 2013, 74.) Suomessa tätä menetelmää ei yleensä käytetä (Linnakangas & Myrsky 2009, 39). Toinen mahdollinen tapa lieventää kaksinkertaista verotusta on alemman verokannan menetelmä. Tässä menetelmässä kaksinkertaista verotusta tapahtuu, mutta kotimaassa verotetaan alemmalla veroprosentilla tuloa, jota on jo verotettu ulkomailla. (Helminen 2013, 75.)

Jos kaksinkertainen verotus johtuu kaksoisasumisesta, jossa molempien osapuolivaltioiden voidaan katsoa olevan asuinvaltio, tuloon ei voida käyttää suoraan tavallisia poistomenetelmiä. Sama pätee, jos tulolla voidaan katsoa olevan useampi lähdevaltio tai jos jokin osapuolivaltioista käyttää kansalaisuusperiaatetta. Tällaisissa tapauksissa asuinvaltio ja lähdevaltio pyritään määrittelemään erikseen verosopimuksen mukaan poistamismahdollisuuksien kartoittamiseksi. Verotussopimuksissa voidaan myös velvoittaa valtiota hyvittämään perittyä veroa toiselle valtiolle. (Helminen 2013, 75.)

3.2 Vajaaverotus

On myös mahdollista, että eri verotuskäytäntöjen takia jokin tulo jää kokonaan verottamatta, koska yksikään valtio ei katso sen kuuluvan omaan verotuspiiriinsä. Tällaiset tilanteet ovat harvinaisia, koska yleensä valtiot pyrkivät levittämään verotusoikeuttaan kaikkiin mahdollisiin tulonlähteisiin. Kansainvälinen vajaaverotus voi myös syntyä, jos jokin liiketoimintaan liittyvä maa verottaa tuloa lievemmin kuin olisi tarpeen, koska se ei ole tietoinen omasta oikeudestaan kyseiseen tuloon. (Linnakangas & Myrsky 2009, 19.)

Vajaaverotuksesta puhutaan, myös siinä tapauksessa, kun henkilö suunnitelmallisesti siirtää verotettavaa tuloaan toiseen maahan, jossa on alhaisemmat verotusprosentit. Useilla valtiolla on kova kilpailu kansainvälisistä verotuloista, ja jotkut tarjoavat tarkoituksella toimijoita puoleensa

vetäviä verohelpotuksia tai lievempää valvontaa. Tällaisella verosuunnittelulla on sekä hyväksyttäviä, ei-hyväksyttäviä, että suorastaan laittomia muotoja. (Helminen 2013, 89.)

Ei toivottua verokilpailua ja veronkiertoa on pyritty rajoittamaan sekä valtiokohtaisella-, että kansainvälisellä lainsäädännöllä (kuten esimerkiksi EU-säännöksillä). Suomessa esimerkkinä veropakoa vaikeuttavasta lainsäädännöstä on aikaisemmin mainittu kolmen vuoden sääntö. (Helminen 2013, 90.) Myös eri maiden välisissä verotussopimuksissa on usein asetettu normeja ja käytäntöjä, joiden tarkoitus on joko estää tai rajoittaa sopimusetujen hyväksikäyttöä (Helminen 2013, 93).

4 ROJALTIT JA TEKIJÄNOIKEUSKORVAUKSET

Suomessa asuvan henkilön täytyy maksaa veroja Suomeen, vaikka tulonlähteet olisivat Yhdysvalloista koska verovelvollisuus on maailmanlaajuista. Henkilö joutuu maksamaan Suomeen tulo- ja varallisuusveroa (Manninen 2010, 7.) Ulkomailta saadusta tulosta on usein maksettava veroa myös siihen maahan, josta tulo on saatu. Jos verot maksettaisiin sekä Suomeen että Yhdysvaltoihin, verotus olisi kaksinkertaista. (Verohallinto.fi 2017d, viitattu 25.10.2017). 12 artiklan mukaan rojaltili kertyy Yhdysvalloista, kun sen maksajana on valtio, julkisyhteisö, paikallinen viranomais tai henkilö, joka asuu Yhdysvalloissa. (Finlex.fi, viitattu 26.11.2017). Vuosittain verovelvollisen kotiin lähetetään esitäytetty veroilmoitus, johon tämän tulee täydentää Yhdysvalloista saadut rojaltilitulot. Yhdysvalloista saadut tulot tulee ilmoittaa Euroopan keskuspankin julkaiseman keskikurssin tai maksupäivänkurssin mukaan. (Vero.fi 2016, viitattu 27.11.2017.)

4.1 Rojaltilitulot

Rojaltilitulot ovat tulomuotona yhä yleisempiä, sillä niihin ovat vaikuttaneet kansainvälisten markkinoiden digitalisoituminen. Tämän vuoksi henkilöasiakkaan on yhä helpompi saada ulkomailta rojaltilituloja. (Martikainen, V., Muikku, J. & Nurmi, H. 2015, 28 -29.) Sähköisiä markkinapaikkoja, joista voidaan saada rojaltilituloja, ovat esimerkiksi sähköiset kuvapankit, e-kirjojen ja äänikirjojen myynti sekä freelancer-sivustot, kuten Fiverr.

Rojaltilituloja ei ilmoiteta TyEL-ilmoituksella eikä niistä peritä työntekijän eläkemaksua. (Veritas.fi, viitattu 23.11.2017.) Rojaltilutulon verotus määräytyy Suomen ja Yhdysvaltojen välillä tehdyn verosopimuksen mukaan. Verotuksen määrään vaikuttaa myös Suomen ja EU:n lainsäädäntö. Rojaltilien maksutapaa ei ole tarkkaan määritelty, sillä ne voidaan maksaa eri tavoin, kuten kertasuorituksena, vuosittain tai kuukausittain maksettavina. (laki24.fi, viitattu 20.10.2017.) Rojaltiliprosentti ei ole sama asia kuin rojaltilitulo. Esimerkiksi jos tuotteen hinta on 10 € ja rojaltilin osuus on tästä 10 %, silloin rojaltilitulon määrä on 1 €. Rojaltilitulon määrä on sitä isompi, mitä enemmän on myyntiä ja mitä isompi on rojaltiliprosentin suuruus. (Prh.fi 2016a, viitattu 23.11.2017.)

4.2 Tekijänoikeuskorvaukset

Tekijänoikeuskorvauksella tarkoitetaan tekijänoikeuksien luovuttamista kertaluontoista korvausta vastaan uudelle omistajalle. Työnantaja ei maksa tekijänoikeuskorvauksesta sosiaaliturvamaksuja tai muita työnantajan velvoittamia maksuja, eikä se näin ollen kerrytä työssäoloaikaa, oikeutta työttömyyspäivärahan maksamiseen tai oikeutta eläkkeeseen. Tekijänoikeuskorvauksista maksettava vero on tuloveroa, joka peritään oman veroprosentin mukaan. (Teme.fi, viitattu 23.11.2017.)

TAULUKKO 1. Tuloveroprosentit Suomessa 2017. (Veronmaksajat.fi 2016)

Vuositulot	Veroprosentti
25 000 €	21,3 %
40 000 €	29,8 %
60 000 €	36,3 %
85 000 €	40,9 %
110 000 €	45,0 %
500 000 €	54,6 %
1 000 000 €	55,9 %

4.3 Tekijänoikeuksien voimassaoloaika Yhdysvalloissa ja Suomessa

Yhdysvalloissa tekijänoikeudet ovat voimassa henkilön eliniän ja 70 vuotta hänen kuolemansa jälkeen, jos teos on julkaistu vuonna 1978 tai sen jälkeen. Teokset, jotka on julkaistu vuosien 1923 tai 1977 välillä, tekijänoikeus on voimassa 95. (IMSLP.org, viitattu 24.11.2017.)

Suomessakin tekijänoikeudet ovat voimassa henkilön eliniän ja 70 vuotta kuoleman jälkeen. Poikkeuksena ovat valokuvat, joiden tekijänoikeuden suoja-aika on 50 vuotta valmistuksen päättymisestä. Valokuviin ei kohdistu suoja-aikaa, jos kuvat on julkaistu ennen vuotta 1966. (Kopio.fi, viitattu 24.11.2017.)

5 VEROTUSSOPIMUSTEN SOVELTAMINEN SUOMEN JA YHDYSVALTOJEN VÄLILLÄ

5.1 Valtionsopimus 2/1991

Valtionsopimus on Suomen ja Yhdysvaltojen hallituksien välillä tehty sopimus, joka koskee tulo- ja varallisuusveroja. Sopimuksen tarkoituksena on kaksinkertaisen verotuksen välttäminen ja veronkierron estäminen. Sopimusta sovelletaan henkilöihin, jotka asuvat sopimusvaltiossa tai molemmissa sopimusvaltiossa jolloin voitaisiin puhua kaksoiskansalaisuudesta. Sopimus on voimassa, kunnes jompikumpi sopimusvaltioista irtisanoo sopimuksen. (Finlex.fi 1991, viitattu 17.10.2017.) Valtionsopimus 2/1991 on ainoa tuloverosopimus, joka on voimassa Suomen ja Yhdysvaltojen välillä. Suomessa valtiosopimukseen kuuluvia veroja ovat tuloja – ja varallisuusvero, kunnallisvero, kirkollisvero ja lähdevero. Verosopimukset löytyvät Valtion säädöstietopankista eli Finlex:stä. (Verohallinto 2017g, viitattu 19.10.2017.)

Kaksinkertaisen verotuksen estäminen Suomen ja Yhdysvaltojen välillä tapahtuu W-8BEN lomakkeen avulla. Tulonsaajan tulee lähettää lomake siihen yritykseen, jonka kanssa halutaan tehdä yhteistyötä. Yritys toimittaa lomakkeen sen jälkeen veroviranomaiselle. Tällöin voidaan maksaa veroa vain Suomessa. Yhdysvalloista tulevat tulot tulee ilmoittaa omatoimisesti Suomen verotukseen.

5.2 Muut sopimukset (TTIP -ja TFA- sopimus)

TTIP-sopimusta on neuvoteltu Yhdysvaltojen ja EU:n välillä vuodesta 2013 saakka, mutta nyt neuvottelut ovat tauolla. TTIP-sopimusta kutsutaan transatlanttiseksi kauppaa- ja investointikumppanuus sopimukseksi. Sopimuksen tavoitteena on tuoda eri maiden välille yhdenmukaiset kaupan standardit ja sopimus toisi yrityksille yksityistetyn oikeuslaitoksen, joka supistaisi julkista lainsäädäntövaltaa kansallisella tasolla (Vapaakauppa.fi, viitattu 19.10.2017).

TFA-sopimuksen on laatinut maailmankauppajärjestö. Maailmankauppajärjestön eli WTO:n tavoitteena on helpottaa kaupankäyntiä maailmanlaajuisesti. Sopimuksen tarkoituksena on tullauksen nopeuttaminen, byrokratian vähentäminen maiden välillä sekä lisätä tiedon saantia ja

ennakoitavuutta. Sopimuksen tarkoituksena on vähentää kaupankäynnin kuluja. Yhden prosentin säästö kaupankäyntikuluissa vähentää kuluja 40 miljardin \$ edestä. Kauppamenettelyiden yksinkertaistamisesta hyötyvät eniten pienet ja keskisuuret yritykset. Suomi ja Yhdysvallat ovat liittyneet WTO:n jäseniksi 1.1.1995. Sopimus tulee sitomaan kaikkia WTO:n jäseniä sitä mukaa, kun ne saattavat sopimuksen kansallisesti voimaan. (Formin.fi 2017, viitattu 19.10.2017.)

5.3 Verosopimuksen soveltaminen

Suomen ja Yhdysvaltojen väliset kaksoisasumiskonfliktit pyritään ratkaisemaan valtiosopimuksella 2/1991. Sopimuksessa asuinvaltion katsotaan pääasiassa olevan se valtio, jossa henkilöllä on vakituinen asunto, tai jos sellaista ei ole niin asuinvaltio voidaan määrittää sen mukaan missä valtiossa hänen perheensä ja työpaikkansa ovat. Jos mistään näistä ei päästä selvyteen, viime kädessä asuinvaltio voidaan määrittellä kansalaisuuden tai viranomaisten erillisen päätöksen avulla. (Finlex.fi 1991, 4 artikla, viitattu 26.11.2017.)

Valtiosopimuksessa 2/1991 rojaltitulosta määrätään maksettavan veroa vain siihen maahan missä henkilöllä on pääasiallinen verovelvollisuus, joka määrätään asuinvaltion perusteella. Tästä poikkeuksena on patentista, tavaramerkistä, mallista tai muusta samankaltaisesta käyttöoikeudesta tai kokemusperäisestä teollis-, kaupallis- tai tieteellisluontoisesta tiedosta saadusta rojaltitulosta. Edellä mainitut rojalit voidaan verottaa lähdevaltioperiaatteella, mutta jos verotettava asuu vakituisesti eri valtiossa, veron määrä ei saa olla suurempi kuin 5 % rojaltilta kokonaismäärästä. (Finlex.fi 1991, 12 artikla, viitattu 26.11.2017.)

Rojalteista voidaan sopimuksen mukaan periä lähdevaltiosta veroa 0-15 % veroa. Rojalit ovat yleensä ansiotuloa. Suomen ja Yhdysvaltojen välisen verosopimukseen mukaan rojalteista maksetaan veroa Suomeen. Tämä ei kuitenkaan tapahdu automaattisesti ja se on vaadittava erikseen W-8BEN –lomakkeella. Jos Yhdysvaltoihin on maksettu veroa, niin se voidaan hyvittää Suomessa maksettavasta verosta. (Artists.fi 2017, viitattu 26.11.2017.)

Valtiosopimuksessa kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta määrätään pääsääntöisesti käytettävän hyvitysmenetelmää. Tämä tarkoittaa, että Suomen on vähennettävä verotuksessaan Yhdysvalloista saadusta tulosta tai muusta varallisuudesta jo Yhdysvaltoihin maksettu vero.

Poikkeuksena tästä säännöstä olisi Yhdysvaltalaisesta yhtiöstä saatu osinkotulo, johon sovelletaan sen sijaan vapautusmenetelmää, ja tämä tulo on Suomessa verovapaata. (Finlex.fi 1991, 23 artikla, viitattu 26.11.2017.)

6 KÄYTÄNNÖN TOIMET

Verovelvollisen joutuessa kaksinkertaisen verotuksen kohteeksi, on hänellä käytettävissään oikeussuojakeinot, jotka ovat kansalliset oikeussuojakeinot tai verosopimukseen perustuvaan sopimusmenettelyyn. Suomessa verovelvollisen pitää itse hakea muutosta verotukseen oikaisulautakunnalta. Jos on tyytymätön oikaisulautakunnan päätökseen, muutosta voidaan hakea vielä korkeimmalta hallinto-oikeudelta, jos se antaa siihen luvan. Valitusaika on 5 vuotta verotuksen päättymisestä. (Pussila 2013, 28 -29.)

Verosopimus pohjaisen sopimismenettelyn tarkoituksena on, että kummankin valtion osapuolet neuvottelevat konfliktin ratkaisuksi ja pyrkivät poistamaan kaksinkertaisen verotuksen. Jos kaksinkertainen verotus johtuu valtion omista kansallisista laista tai virheellisestä soveltamisesta, keskinäinen sopimusmenettely ei päde, koska se toimii ainoastaan tulkintaerimielisyydestä. Keskinäisen sopimusmenettelyn voi laittaa vireille joko viranomaisen tai verovelvollisen itse. (Pussila 2013, 29.)

6.1 W-8BEN-lomake

W-8BEN -lomakkeella haetaan kaksinkertaisen verotuksen poistamista Suomen ja Yhdysvaltojen välillä. Lomakkeen avulla voidaan välttää veronmaksu Yhdysvalloissa ja verot maksetaan ainoastaan Suomeen. Lomake perustuu Suomen ja Yhdysvaltojen väliseen verosopimukseen. Lomake löytyy ainoastaan englanninkielisenä Internetistä. Jos lomake on virheellisesti täytetty, se hylätään Yhdysvalloissa. Hylätty lomake palautetaan takaisin Suomeen ja se täytyy itse korjata. Lähtökohtaisesti lomaketta ei korjata Yhdysvalloissa. On tärkeää pitää W-8BEN- lomake ajan tasalla, koska ulkomaan kansalaisen tuloihin saattaa silloin kohdistua vääränlainen ennakonpidätys. Verotuksen korjaaminen on mahdollista, mutta on kuitenkin kallista, työlästä ja aikaa vievää. Vääränlaisesta ennakonpidätyksestä palautus saadaan Yhdysvaltojen verohallitukselta eli IRS:ltä. (La Torre Jeker 2012, viitattu 23.10.2017.)

Jos lomaketta ei toimiteta Yhdysvaltoihin sille yritykselle, josta on tuloa saatu, joutuu tällöin maksamaan 30 % veroa Yhdysvaltoihin ja Suomeen omat verot. (La Torre Jeker 2012, viitattu 23.10.2017.) W-8BEN- lomake kohdistuu ainoastaan ulkomaalaisiin tulonsaajiin. Yhdysvaltain

kansalaisen tulee käyttää W9- lomaketta. Jos tulonsaaja on Yhdysvaltojen kansalainen, joka on täyttänyt W9- lomakkeen, niin tulonsaajalta ei pidätetä 30 % veroa. (La Torre Jeker 2012, viitattu 23.10.2017.)

Yhdysvaltalaisia tulonlähteitä, jotka eivät kohdistu ulkomaalaisen henkilön ennakonpidätyksen alaisuuteen ovat muun muassa ulkomaalaisista lähteistä tulevat pankkitalletusten korot, osingot, rojalit, suuret voitot rahapeleistä tai kasinovoitoista. W-8BEN –lomakkeen täyttämistä saatetaan vaatia Yhdysvaltojen sisäisen raportoinnin vuoksi etenkin, kun kyseessä on suuret yritykset. (La Torre Jeker 2012, viitattu 23.10.2017.)

6.1.1 W-8BEN-lomakkeen täyttöohje

Sopimuksessa olevat kaikki tiedot ovat pakollisia (liite 4).

Osan 1 ohjeet:

Kohtaan 1 merkitään henkilön nimi kokonaisuudessaan.

Kohtaan 2 ilmoitetaan oman maan kansalaisuus.

Kohtaan 3 merkitään pysyvän asuinpaikan osoite, postitoimipaikka ja maa, jossa vakituinen asuinpaikka sijaitsee.

Kohtaan 4 merkitään, jos postiosoite on eri kuin vakituisen asunnon osoite. Ilmoita missä maassa asunnon osoite on.

Kohtaan 5 ilmoita Yhdysvaltojen veronmaksajan tunnistenumero (SSN tai ITIN), jos sinulla se on. Muuten se jätetään tyhjäksi.

Kohtaan 6 henkilötunnus, jolla verovelvollinen kytketään Suomeen eli henkilötunnus.

Kohtaan 7 Viitenumero jos on, muuten se jätetään tyhjäksi.

Kohtaan 8 merkitään syntymäaika amerikkalaisessa muodossa (kuukausi, päivä, vuosi).

Osan 2 täyttöohjeet:

Kohtaan 9 ilmoitetaan, minkä maan kansalainen henkilö on. Maa, jolla Yhdysvaltojen kanssa on verosopimus eli tähän kohtaan laitetaan Finland. Ilmoita veronmääräksi 0 %, jolla poistetaan verot Yhdysvalloissa eli vältetään kaksinkertainen verotus. Ilmoita myös, mistä tulonlähteestä pidätys tehdään, esimerkiksi rojaltit.

Kohdassa 10 on artiklan numero, joka löytyy Yhdysvaltojen verohallinnon Internet-sivulta (sivulta löytyy kansainväliset verokoodit). Artiklalla 12(1) vedotaan oikeuteen kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta.

Osan 3 täyttöohjeet:

Tähän kohtaan laitetaan allekirjoitus ja päiväys amerikkalaisessa muodossa (kuukausi, päivä, vuosi).

TAULUKKO 2. W-8BEN -lomakkeen täyttöohje. (Irs.gov 2017)

Osa 1 (henkilötiedot)

1. Henkilön nimi	2. Kansalaisuus	
3. Lähiosoite		
Postitoimipaikka	Maa	
4. Osoite, jos se eri kuin yläpuolella		
Postitoimipaikka, jos se on eri kuin yläpuolella	Maa	
5. Yhdysvaltojen veronmaksajan tunnistenumero	6. Henkilötunnus	
7. Viitenumero	8. Syntymäaika	

Osa 2 (verosopimusehtojen hyväksyminen)

9. Ilmoita minkä maan kansalainen olet.	
10. Ilmoita veron määrä, joka peritään Yhdysvalloissa (0 %.) ja määrittele tulon laji (rojaltit).	Artikla, johon vedotaan 12(1)

Osa 3 (allekirjoitus ja päiväys)

Allekirjoitus	Päiväys
---------------	---------

6.2 Verohallinnolle ilmoittaminen

Suomen puolella ulkomaisten tulojen verotuksesta ja kaksinkertaisen verotuksen poistosta huolehtii Verohallinto. Verohallinnon Internet-sivuilla on ohjeistusta siihen mitä tietoja ja toimenpiteitä verotettavalta henkilöltä vaaditaan Suomen verotuksen kannalta. Ulkomaan tulot ilmoitetaan Suomen Verohallinnolle joko internetissä tehtävään veroilmoitukseen tai esitäytetyllä veroilmoituksella. Ilmoituksessa on näyttävä tulon määrä, luonne (rojaltitulot), sekä tulon lähdevaltio. Jos veroilmoitusta ei tehdä Internetissä täytyy henkilön lisäksi täyttää veroilmoituksen liitteeksi lomake 16, selvitys ulkomaantuloista (Liite 1). Rojaltitulot merkittäisiin tässä lomakkeessa kohtaan 8, muut ulkomailta saadut pääomatulot kohtaan 10.2. Tulot ilmoitetaan aina bruttotuloina. (Verohallinto 2017a, viitattu 4.12.2017.)

Ulkomaantuloista maksettu kaksinkertainen vero palautetaan hakijalle muiden palautusten yhteydessä. Jos kaksinkertainen verotus halutaan estää jo ennakonperinnässä, täytyy hakijan muuttaa verokorttiaan tai ennakkoveroan. Tämä onnistuu joko tekemällä verokorttihakemuksen netissä (tämä vaatii palveluun kirjautumisen), tai ottamalla suoraan yhteyttä Verohallintoon. (Verohallinto 2017a, viitattu 4.12.2017.)

6.3 Ulkomaille muuttaminen

Suomalaisen muuttaessa ulkomaille joko tilapäisesti tai pysyvästi, tulee Suomen Verohallinnon saada tästä tieto. Jos muutto on pysyvä, tieto ulkomailta asumisesta tulee Verohallinnolle automaattisesti maistraatin kautta, jos henkilö on tehnyt sinne osoitteenmuutosilmoituksen. Jos muutto on vain tilapäinen, täytyy verotettavan tehdä verohallinnolle lisäksi erillinen ilmoitus muutosta. Tämän voi tehdä, joko täyttämällä Verohallinnon lomakkeen 3817, tai lähettämällä vapaamuotoisen kirjeen. Lomake 3817 löytyy liitteistä (Liite 2). Kirjeestä on käytävä ilmi henkilön nimi, henkilötunnus, uusi osoite ja päivämäärät jolloin osoite on voimassa. (Verohallinto 2017e, Viitattu 28.11.2017.)

Vaikka muutos ulkomaille olisi pysyvä, on suomalainen yleisesti verovelvollinen Suomeen vielä kolme vuotta muuton jälkeen. Tätä ennen on kuitenkin mahdollista hakea rajoitettua verovelvollisuutta Verohallinnolta oma-aloitteisesti. Hakemus liitetään esitetyyn veroilmoitukseen. Hakemuksessa henkilön on todistettava Suomessa olevien olennaisten siteiden katkenneen. Verotettavan on selvitettävä hakemuksessaan seuraavat asiat: Maastalähdön syyt ja pysyvyys; Selvitys ulkomaan pysyvästä asunnosta (liitteenä esimerkiksi kauppakirja tai vuokrasopimus); selvitys mahdollisesta Suomen asunnosta luopumisesta (liitteenä esimerkiksi kauppakirja, vuokra-asunnon irtisanomisilmoitus yms.); selvitys Suomeen jäävästä omaisuudesta; perhesuhteet (muuttavatko mukana); selvitys Suomen sosiaaliturvaan kuulumisesta (liitteeksi esimerkiksi Kelan todistus sosiaaliturvan päättymisestä); toisen valtion veroviranomaisen antama todistus verovelvollisuuden siirtymisestä tähän valtioon; selvitys paljonko henkilö aikoo oleskella Suomessa jatkossa; onko Suomesta edelleen odotettavia tuloja. Jos suomalaisella on lisäksi muuton jälkeen Suomesta lähdeveron alaisia tuloja, on hakijan lisäksi haettava muutosverokorttia lomakkeella 6207a (Liite 3). Päätös hakemukseen ilmoitetaan verotuspäätöksen yhteydessä. Mikäli hakija haluaa päätöksen ennen tätä, voi hän jättää maksullisen ennakkopäätöshakemuksen. (Verohallinto 2017f, viitattu 28.11.2017.)

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

Kun aloitimme tekemään opinnäytetyötämme, tavoitteenamme oli selvittää mitkä tekijät vaikuttavat kansainvälisen verotuksen määräytymiseen Suomen ja Yhdysvaltojen välillä ja millaisia sopimuksia mailla on. Tärkein verotuksen määräytymiseen vaikuttava tekijä näiden kahden valtion välillä on kauppasopimus 2/1991, sekä lievemmissä määrin muut maailmanlaajuiset kauppasopimukset. Näiden sopimusten sisällä verotuksen määräytymiseen henkilötasolla vaikuttavat verotettavan henkilön verovelvollisuus Suomessa, joka määräytyy henkilön ulkomailla asumisen pituuden ja luonteen perusteella.

Koska valitsimme työhömmä ainoastaan rojalitulojen verotuksen, käsitelimme opinnäytetyössämme ainoastaan näiden tulojen verotukseen liittyvät säännökset. Suomen kansainvälisessä verotuslainsäädännössä ja verotussopimuksissa Yhdysvaltojen kanssa ei näyttäisi tapahtuneen suuria muutoksia useampaan kymmeneen vuoteen, ja useimmat lait joita sovelletaan ovat 90-luvulta tai vanhempia. Poikkeuksena on maailmanlaajuinen WTO-sopimus, jossa Suomi ja Yhdysvallat ovat osallisina, joka on astunut voimaan vasta vuonna 2017.

Suomen Verohallinto vaatii ulkomaisia tuloja saavilta tulojen ilmoituksen esitetyttyyn veroilmoitukseen, joko netissä tai printatulla lomakkeella. Lisäksi mikäli henkilö asuu joko väliaikaisesti tai kokonaan ulkomailla, täytyy henkilön tehdä verohallintoon erillinen muuttoilmoitus. Nämä käytänteet koskevat kaikkia verovelvollisia. Jos henkilö haluaa tehdä muutoksia esimerkiksi omaan verovelvollisuuteensa tai päästä esimerkiksi irti kolmen vuoden säännöstä, täytyy henkilön tehdä tästä erillinen hakemus, johon on liitettynä muutoksen oikeuttavia asiakirjoja. Yhdysvaltojen perimän verotuksen kannalta henkilön täytyy lisäksi täyttää W-8BEN -lomake.

8 POHDINTA

Idea opinnäytetyön tekemiseen lähti siitä, kun toisella meistä opinnäytetyöntekijöistä on rojaltituloja Yhdysvalloista ja huomasimme, että olisi tarvetta selkeimmille ohjeille liittyen Yhdysvalloista tuleviin tulojen verotukseen.

Rojaltitulojen verotuksesta ei löytynyt niin paljon tietoa kuin alun perin oletimme esimerkiksi verohallinnon Internet-sivuilta. Oppikirjoissa rojaltituloja käsitellään usein suppeasti muutamalla lauseella ja eri kirjoissa asiaa käsitellään samanlaisella tyyllillä, minkä vuoksi jouduimme käyttämään tiedon hankkimiseen paljon aikaa. Rojaltitulojen käsittelyprosessi ei ole vaikea, mutta laajempi asian käsittely oli haastavaa tiedon kokoamisen vaikeuden vuoksi. Vaikka itse tiesimme, että jokin asia on näin, niin tiedon oikeaksi todistaminen on ollut välillä vaikeaa. Tietoa on joutunut etsimään paljon kirjojen ulkopuolelta tiedon rajallisuuden vuoksi esimerkiksi Yhdysvaltojen valtiolliselta Internet-sivulta, kuten IRS.

Opinnäytetyön aihetta on joutunut rajaamaan huomattavasti alkuperäisestä suunnitelmasta. Alun perin oli tarkoituksena käsitellä muitakin kuin rojaltituloja, kuten ansio -ja pääomatuloja sekä ALV-myyntituloja. Harkitsimme myös, että ottaisimme tulojen käsittelyssä mukaan myös muita maita, kuten Euroopan, Aasian tai Etelä-Amerikan maita, mutta silloin opinnäytetyöstä olisi tullut aivan liian laaja ja olisi vaikea saada yhtenäistä kokonaisuutta ja asioiden käsittely olisi jäänyt pintapuoliseksi.

Opinnäytetyön tavoitteiseen on päästy hyvin, koska yhtenäisyys on saavutettu ja selkeät ohjeet W-8BEN -lomakkeen täyttämiseen on tehty. W-8BEN lomakkeen täyttö-ohjeiden lisäksi saimme selville myös muita kaksinkertaisen verotuksen poistoon tarvittavia toimenpiteitä, jotka toimivat eräänlaisena muistilistana tällaisia tuloja omaaville henkilöille. Olemme myös selvittäneet, mitkä sopimukset vaikuttavat rojaltitulojen verotuksesta Suomen ja Yhdysvaltojen välillä sekä olemme koonneet tietoa liittyen kaksinkertaisen verotuksen välttämiseen maiden välillä.

Opinnäytetyön jatkokehittelymahdollisuuksia on useita. On mahdollista esimerkiksi tehdä opinnäytetyö muista tulonlähteistä kuin rojaltituloista (esim. alv-tulot) tai perehtyä kaksinkertaisenverotuksen välttämiseen muiden maiden kuin Suomen ja Yhdysvaltojen välillä.

Verohallinnon ohjeet rojaltilulojen kansainvälisestä verotuksesta ovat käyttäjän kannalta melko työläästi löydettävissä. Varsinaisia käytännön ohjeita aiheeseen liittyen voi olla vaikea löytää suoraan. Eri toimenpiteet ovat jaettuna useisiin eri artikkeleihin, joista osasta tieto löytyy vain pienenä mainintana tekstin lopussa. Asian ollessa näin hakijan voi olla hankala tietää, milloin hän on löytänyt kaikki tarvitsemansa ohjeet, vaikka olisikin käynyt läpi kaikki kansainväliseen verotukseen liittyvät artikkelit jotka sivuilta löytyvät. Käyttäjystävällisempää voisi olla, jos jossain artikkelissa olisi yhdellä sivulla selitettynä mitä kaikkea asiakkaan tarvitsee tehdä ja muistaa, jos hänellä on ulkomaisia tuloja. Samoin tarvittavien lomakkeiden löytäminen voi olla käyttäjälle vaikeaa. Lomakehaussa on mahdollista hakea suoraan hakusanalla ”kansainvälinen verotus”, mutta tuloksena löytyy todella paljon asiaan liittyviä lomakkeita ja käyttäjän voi olla vaikea tietää mitkä näistä lomakkeista ovat juuri hänelle tärkeitä. Positiivisena asiana ohjeiden käyttäjystävällisyydessä voidaan pitää sitä, että osassa artikkeleista annetaan suoria linkkejä sivuille, joissa annetaan syvempää tietoa samasta aiheesta. Tämä tekee tiedon seuraamisen helpommaksi.

Verohallinnon sivuilla ei ole mainintaa lomakkeista ja toimenpiteistä, jotka ovat tarpeellisia Yhdysvaltojen verotuksen kannalta. Tämä on suhteellisen ymmärrettävää, koska uskoisimme Suomen Verohallinnolla olevan vaikea pitää lukua kaikkien maiden verotukseen tarvittavista käytänteistä, koska se ei varsinaisesti koske Suomen verotusta. Tästä huolimatta, ainoa syy miksi ylipäätään tiesimme rojaltilulojen verotuksen kannalta olennaisen W- 8BEN -lomakkeen täytön tarpeellisuudesta, oli koska asia oli tullut meille vastaan yritystoiminnan myötä, jolloin tieto selvisi Yhdysvaltalaisen yrityksen vaatiessa sitä. Kaikki Yhdysvaltalaiset yritykset eivät kuitenkaan vaadi kyseistä lomaketta, jolloin henkilö voi päätyä maksamaan kaksinkertaista veroa vahingossa. Lomakkeelle ei myöskään ole olemassa minkäänlaisia suomen kielisiä ohjeita, ainakaan sellaisia jotka olisivat olleet meidän ulottuvissamme. Ymmärrettävissä olevien ohjeiden olemassaolo olisi tärkeää, koska virheellisesti täytetty lomake hylätään, eikä hylkäyksen yhteydessä välttämättä selitetä missä virhe on ja miten se korjataan.

LÄHTEET

Artists.fi 2017. Kansainväliseen toimintaan liittyvät erityiskysymykset. Viitattu 26.11.2017.

<http://artists.fi/wp-content/uploads/2017/02/Kansainv%C3%A4liset-tilanteet-Tallennettu-automaattisesti.pdf>

Finlex.fi 1992. Tuloverolaki. Viitattu 20.10.2017.

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19921535>

Finlex.fi 1991. Valtionsopimus 2/1991. Viitattu 17.10.2017.

<http://www.finlex.fi/fi/sopimukset/sopsteksti/1991/19910002#idp451259664>

Formin.fi 2017. WTO- vähentää yritysten kaupankäynnin kustannuksia Viitattu 19.10.2017.

<http://formin.finland.fi/public/default.aspx?contentid=358477> HYPERLINK

Helminen, M. 2013. Kansainvälinen tuloverotus. Porvoo: Bookwell Oy.

Helminen, M. 2016. Kansainvälinen verotus. Helsinki: Talentum Pro.

IMSLP. Tekijänoikeudet lyhyesti. Viitattu 24.11.2017.

http://imslp.org/wiki/IMSLP:Tekij%C3%A4noikeudet_lyhyesti

IRS Government 2017, W-8BEN-lomake. Viitattu 27.10.2017.

<https://www.irs.gov/pub/irs-pdf/fw8ben.pdf>

Karttunen, S., Nikkanen, A., Rantanen, T. & Vuopala, H. 2007. Kansainvälisen työskentelyn verotus. Talentum Media Oy: Helsinki.

Kopiosto.fi. Usein kysyttyä tekijänoikeudesta. Viitattu 24.11.2017.

http://www.kopiosto.fi/kopiosto/tietoa_tekijanoikeudesta/ukk/fi_FI/ukk_tekijanoikeus/

Laki24.fi. Rojaltien verotus. Viitattu 20.10.2017.

<https://www.laki24.fi/rojaltien-verotus/>

La Torre Jeker, V. J.D, What is Form W-8BEN and what is it used for? 2012. Viitattu 23.10.2017.

<https://www.angloinfo.com/blogs/global/us-tax/what-is-form-w-8ben-and-what-is-it-used-for/>

Linnakangas, E. & Myrsky, M. 2009. Kansainvälinen henkilö- ja yritysverotus. Otavan Kirjapaino Oy: Keuruu.

Manninen, P. 2010. Ulkomaille lähtijän vero-opas. Hansaprint Direct Oy: Vantaa.

Martikainen, V., Muikku, J. & Nurmi, H. 2015. Suomen digitaaliset sisältömarkkinat: kasvun ja kehityksen edellytykset. Viitattu 26.10.2017.

<http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/75164/tr13.pdf>

Pussila, K. 2013. Kansainvälisen vero-oikeuden projekti. Helsingin yliopisto.

https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/40749/Gradu_Pussila%20Katja.pdf?sequence=2

Vapaakauppa.fi. Kumppanuussopimukset/ TTIP. Viitattu 19.10.2017.

<http://www.vapaakauppa.fi/kauppasopimukset/ttip/>

Veritas.fi. Mikä kuuluu TyEL-palkkaan. Viitattu 23.11.2017.

<https://www.veritas.fi/tyonantajat/tyel-vakuutus/tyosuhde-ja-palkkailmoitukset/mika-kuuluu-tyel-palkkaan>

Verohallinto, 2015. Kansainvälisen verotuksen käsikirja. Viitattu 16.10.2017

<https://www.vero.fi/contentassets/792956c7cbb2487fa855866a6268851f/kansainvalisen-verotuksen-kasikirja-2015.pdf>

Verohallinto, 2017a. Kaksinkertaisen verotuksen poistaminen henkilöasiakkaan ulkomaantulosta. Päivitetty 10.5.2017.

<https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/verokortti-ja-veroilmoitus/ulkomailta-suomeen/kaksinkertaisen-verotuksen-poistaminen/>

Verohallinto, 2017b. Rajoitetusti verovelvollisen henkilön ansiotulon verotus: lähdevero vai progressiivinen vero. Päivitetty 20.4.2017.

<https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/49148/rajoitetusti-verovelvollisen-henkilon-a/#yleinen-ja-rajoitettu-verovelvollisuus>

Verohallinto, 2017c. Suomen kansalainen ja kolmen vuoden sääntö. Päivitetty 10.5.2017. <https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/verokortti-ja-veroilmoitus/suomesta-ulkomaille/suomen-kansalainen-ja-kolmen-vuoden-saa/>

Verohallinto, 2017d. Ulkomaantyöskentelyn verotus. Päivitetty 20.4.2017.

<https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/49111/ulkomaantyoskentelyn-verotu/#2.-kuuden-kuukauden-s%C3%A4%C3%A4nt%C3%B6-ja-palkan-verovapaus>

Verohallinto 2017e. Töihin ulkomaille. Päivitetty 10.5.2017.

<https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/verokortti-ja-veroilmoitus/suomesta-ulkomaille/toihin-ulkomaille/>

Verohallinto 2017f. Yleinen ja rajoitettu verovelvollisuus. Päivitetty 20.4.2017.

<https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48999/yleinen-ja-rajoitettu-verovelvollisuus/#suomen-kansalaisia-koskeva-kolmen-vuoden-s%C3%A4%C3%A4nt%C3%B6>

Verohallinto 2017g Voimassa olevat verosopimukset. Viitattu 19.10.2017.

<https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/49062/voimassa-olevat-verosopimukset/>

Ver.fi 2016. Veroilmoitus verkossa. Viitattu 27.11.2017.

<https://www.vero.fi/veroilmoitus>

Ver.fi 2017a. Tekijänoikeuskorvaukset. Viitattu 20.10.2017.

<https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48997/tekijanoikeuskorvaukset/>

Ver.fi 2017b. Työsuhde-edut. Viitattu 15.10.2017.

<https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/verokortti-ja-veroilmoitus/tulot-ja-vahennykset/ansiotulot/tyosuhteetu/>

Vero.fi 2017c. Voimassa olevat verosopimukset. Viitattu 19.10.2017.

https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/49062/voimassa_olevat_verosopimukse/

Veronmaksajat.fi 2016. Palkansaajan veroprosentit 2017. Viitattu 17.10.2017.

<https://www.veronmaksajat.fi/luvut/Laskelmat/Palkansaajan-veroprosentit/>

LIITTEET

SELVITYS ULKOMAANTULOISTA

LIITE 1

16 SELVITYS ULKOMAANTULOISTA

6

2017

U

6

VEROH 3063 1/2 6.2017

1 HENKILÖTIEDOT					
Nimi			Henkilötunnus tai Y-tunnus		
2 ULKOMAILTA SAADUT ELÄKETULOT					
Maa, josta eläke on saatu	Eläkkeen laji	Eläkkeen määrä		Ulkomaille maksettu vero	
		euroa	snt	euroa	snt
	☐ Julkissektorin palvelus ☐ Yksityissektorin palvelus, pakollinen vakuutus ☐ Yksityissektorin palvelus, vapaaehtoinen vakuutus ☐ Muu kuin työskentely				
Maksajan nimi	Lähdevaluutta	Eläkkeen määrä lähdevaluutassa		Ulkomaille maksetun veron määrä lähdevaluutassa	
Lisätietoja					
3 ULKOMAANTYÖSKENTELY, JOHON VAADIT SOVELLETTAVAKSI KUUDEN KUUKAUDEN SÄÄNTÖÄ					
Anna tiedot ulkomaantyöskentelystä, jos vaadit, että palkkaan sovelletaan kuuden kuukauden sääntöä eli tuloverolain 77 §:n vero- vapaussäännöstä. Jos palkkaan sovelletaan kuuden kuukauden sääntöä, palkasta ei tarvitse maksaa tuloveroa Suomessa. Palkasta pitää kuitenkin maksaa Suomessa vakuutetun sairausvakuutusmaksu, jos olet sairausvakuutuslain mukaan vakuutettu Suomessa. Lisätietoja saat vero.fi-sivulta Töihin ulkomaille (vero.fi > Henkilöasiakkaat > Suomesta ulkomaille > Töihin ulkomaille).					
3.1 Ulkomaantyöskentely verovuoden aikana					
Työskentelymaa	Oleskeluaika (ppkk–ppkk)	Työnantaja	Palkan määrä		
			euroa	snt	
Palkan tyyppi	Oleskelupäiviä Suomessa verovuoden aikana yhteensä	Työskentely jatkuu yhtäjaksoisesti seuraavalle vuodelle. Mihin asti (ppkkvvvv)?	Missä maassa?		
☐ Vakuutuspalkka ☐ Ennakonpidätyksen alainen palkka					
3.2 Suomessa oleskelu verovuonna, tulo- ja lähtöpäivät (ppkk–ppkk)					
3.3 Ulkomaantyöskentely verovuotta edeltävän vuoden aikana					
Työskentelymaa	Oleskeluaika (ppkk–ppkk)	Työnantaja			
4 ULKOMAANTYÖSKENTELY, JOHON EI SOVELLU KUUDEN KUUKAUDEN SÄÄNTÖ					
Työskentelymaa	Työnantaja	Palkan määrä		Ulkomaille maksettu vero	
		euroa	snt	euroa	snt
5 LISÄ TIETOJA ULKOMAANTYÖSKENTELYSTÄ					
☐ Yksityinen työnantaja		☐ Julkinen työnantaja			
☐ Tulo on ulkomaisella aluksella ansaittua merityötuloa.		☐ Tulo on Ruotsin tai Norjan puolella rajakuntalaisena ansaittua tuloa.			
Erittele tuloon kohdistuvat tulonhankkimiskulut.					

6 MUUT ULKOMAILTA SAADUT ANSIOTULOT					
Maa, josta ansiotulo on saatu	Tulon laji	Tulon määrä		Ulkomaille maksettu vero	
		euroa	snt	euroa	snt
Maksajan nimi	Lähdevaluutta	Tulon määrä lähdevaluutassa		Ulkomaille maksetun veron määrä lähdevaluutassa	
Lisätietoja					

U

7 ULKOMAILTA SAADUT OSINKOTULOT					
Maa, josta osinko on saatu	Jakajayhtiön tyyppi	Osingon määrä		Ulkomaille maksettu vero ²⁾	
		euroa	snt	euroa	snt
	☐ Julkisesti noteerattu yhtiö ☐ Muu kuin julkisesti noteerattu yhtiö				
Jakajayhtiön nimi	Lähdevaluutta	Tulon määrä lähdevaluutassa		Ulkomaille maksetun veron määrä lähdevaluutassa	
Pidätysprosentti verosopimuksessa ¹⁾	Jos kyseessä on muun kuin julkisesti noteeratun yhtiön maksama osinko, ilmoita lisäksi osakkeiden lukumäärä osakkeiden matemaattinen tai käypä arvo				

7 ULKOMAILTA SAADUT OSINKOTULOT					
Maa, josta osinko on saatu	Jakajayhtiön tyyppi	Osingon määrä		Ulkomaille maksettu vero ²⁾	
		euroa	snt	euroa	snt
	☐ Julkisesti noteerattu yhtiö ☐ Muu kuin julkisesti noteerattu yhtiö				
Jakajayhtiön nimi	Lähdevaluutta	Tulon määrä lähdevaluutassa		Ulkomaille maksetun veron määrä lähdevaluutassa	
Pidätysprosentti verosopimuksessa ¹⁾	Jos kyseessä on muun kuin julkisesti noteeratun yhtiön maksama osinko, ilmoita lisäksi osakkeiden lukumäärä osakkeiden matemaattinen tai käypä arvo				

1) Pidätysprosentti, joka on säädetty Suomen ja kyseisen valtion välisessä verosopimuksessa osinkoa koskevassa artiklassa. Voit tarkistaa prosentin osoitteesta vero.fi > Syventävät vero-ohjeet > Kansainväliset tilanteet > Voimassa olevat verosopimukset. Jos verosopimusta ei ole, jätä kohta tyhjäksi.

2) Merkitse korkeintaan verosopimuksen pidätysprosentin mukaan laskettu vero, vaikka olisitkin maksanut enemmän veroa ulkomaille.

Lisätietoja

8 MUUT ULKOMAILTA SAADUT PÄÄOMATULOT					
Maa, josta pääomatulo on saatu	Tulon laji	Tulon määrä		Ulkomaille maksettu vero	
		euroa	snt	euroa	snt
	☐ Ulkomaisen yhteissijoitus-yhtiön tuotto ☐ Korko EU:n ulkopuolelta ☐ Korko toisesta EU-maasta ☐ Muu pääomatulo				
Maksajan nimi	Lähdevaluutta	Tulon määrä lähdevaluutassa		Ulkomaille maksetun veron määrä lähdevaluutassa	
Lisätietoja					

6

Ulkomailta saadut vuokratulot osakehuoneistosta ilmoitetaan lomakkeella 7H ja kiinteistöstä lomakkeella 7K. Ulkomailta saadut osakkeiden ja arvopapereiden sekä arvo-osuuksien luovutukset ilmoitetaan lomakkeella 9A ja muut luovutukset lomakkeella 9.

Päiväys	Allekirjoitus ja puhelinnumero

Verohallinto
Asiakastietojen hallinta
PL 550
00052 VERO

POSTIOSOITTEEN ILMOITTAMINEN

Verohallinto saa Väestötietojärjestelmästä asiakkaiden kotiosoitteet, joihin veroposti lähetetään. Jos haluat veropostisi muuhun osoitteeseen, ilmoita osoite Verohallinnolle erikseen tällä lomakkeella. Uusi postiosoite tulee voimaan, kun ilmoitus siitä saapuu Verohallintoon. Tilapäisen postiosoitteen voimassaolon alkamispäivän voit valita itse.

Ilmoita postiosoite esimerkiksi, kun

- muutat palvelutaloon tai vanhainkotiin
- muutat tilapäisesti ulkomaille
- muutat tilapäisesti ulkomailta Suomeen
- asut ulkomailta ja sinulla on omaisuutta Suomessa (esim. kiinteistö tai asunto)
- haluat muusta syystä veropostisi muuhun kuin kotiosoitteeseen.

Suomessa olevaa kotiosoitetta ei siis tarvitse erikseen ilmoittaa Verohallintoon. Jos teet muuttoilmoituksen Väestötietojärjestelmään, uudesta kotiosoitteesta tulee automaattisesti postiosoite. Siinä tapauksessa voit kuitenkin ilmoittaa Verohallintoon muun postiosoitteen veropostiasi varten.

Ilmoittajan tiedot

Nimi	Henkilötunnus
Puhelinnumero	

38171

Postiosoite

Postiosoite (katu tai tie)	Talon numero	Porras	Huoneiston numero	PL
Postinumero	Postitoimipaikka	Maa		

Tilapäisen postiosoitteen voimassaolo

Jos osoitteenmuutos on tilapäinen, voit ilmoittaa Verohallinnolle myös sen voimassaolon päättymispäivän. Tilapäisen postiosoitteen voimassaolo päättyy silloin automaattisesti ja edellinen osoite palaa voimaan. Tilapäinen osoitteenmuutos voi olla voimassa enintään kolme vuotta.

Voimassaolo alkaa	pp.kk.vvvv	Voimassaolo päättyy	pp.kk.vvvv

Päiväys	Allekirjoitus ja nimenselvennys

Toimita allekirjoitettu ilmoitus Verohallintoon.

HAKEMUS LÄHDEVEROKORTISTA TAI VEROKORTISTA

LIITE 3

HAKEMUS LÄHDEVEROKORTISTA TAI VEROKORTISTA

Henkilö, joka muuttaa ulkomaille tai asuu pysyvästi ulkomalla

ANSÖKAN OM KÄLLSKATTEKORT ELLER SKATTEKORT

Person som flyttar utomlands eller som är stadigvarande bosatt utomlands

Sukunimi Släktnamn		Etunimet Förnamn		
Asuinvaltio ¹⁾ Hemviststat ¹⁾	Kansalaisuus Medborgarskap	Osoite asuinvaltiossa Näradress i hemviststaten		
Henkilötunnus tai verotunniste (TIN) asuinvaltiossa Personbeteckning eller skattenummer (TIN) i hemviststaten				
☐ henkilötunnus ☐ personbeteckning _____ ☐ verotunniste (TIN) ☐ skattenummer (TIN)				
Syntymäaika tai suomalainen henkilötunnus Födelsedtid eller finsk personbeteckning		Osoite Suomessa Adress i Finland		
Ammatti tai toimi Yrke eller titel				
Asiamiehen nimi ja osoite Ombudets namn och adress				
Siviilisäätö Civilstånd		Avioliiton solmimisvuosi Äktenskapet ingåtts år	Asun puolisostani pysyvästi erillään yhteiselämän lopettamistarjouksessa. Jag bor varaktigt åtskild från min make/maka i syfte med att upphöra med samlevnaden.	Avioerovuosi Frånskild år
☐ naimaton ogift ☐ naimissa gift ☐ leski änka/änkling ☐ eronnut frånskild			sedan pv dag kk mån. vuosi år lähtien	

Haen Jag ansöker om

☐ lähdeverokorttia alkaen källskattekort fr.o.m. / 20	☐ verokorttia alkaen skattekort fr.o.m. / 20
---	--

Kuulun Suomen sosiaaliturvan piiriin Jag omfattas av den sociala tryggheten i Finland	Suomi vastaa sairaanhoitoni kustannuksista (todistus S1/E121) Finland ansvarar för mina sjukvårdskostnader (intyg S1/E121)
☐ Kyllä / Ja ☐ Ei ²⁾ / Nej ²⁾	☐ Kyllä / Ja ☐ Ei / Nej

Muuton pääasialliset syyt ja kuinka kauan aiot asua ulkomalla? Den huvudsakliga orsaken till flyttningen och hur länge har du för avsikt att bo utomlands?
Missä puoliso/perheesi asuu ulkomalla oleskelusi aikana? Var bor din make/maka/familj under din vistelse utomlands?
Oletko irtisanonut Suomessa olleen asuntosi vuokrasopimuksen tai oletko myynyt tai antanut vuokralle Suomessa olleen asuntosi? ³⁾ Har du sagt upp hyreskontraktet för din bostad i Finland eller har du sålt eller hyrt ut din bostad i Finland? ³⁾
Mitkä ajanjaksot olet muuttosi jälkeen oleskellut Suomessa? Vilka tidsperioder har du efter flyttningen vistats i Finland?
Kuinka usein ja kuinka pitkiä ajanjaksoja aiot muuttosi jälkeen viettää Suomessa? Hur ofta och hur långa perioder har du efter flyttningen för avsikt att vistas i Finland?
Onko muuttosi jälkeen käyttöösi tai perheesi käyttöön varattuna asuntoa Suomessa (osoite, pinta-ala, huoneluku)? ⁴⁾ Finns det någon bostad som är reserverad för ditt eller din familjs bruk i Finland efter flyttningen (adress, areal, rumantal)? ⁴⁾

VEROH 6207a 1:2 6.2015

¹⁾ Asuinvaltion veroviranomaisen myöntämä asuinpaikkatodistus (esim. Veroh 6132f).

²⁾ Todistus sairausvakuutuskortin luovuttamisesta tai Kansaneläkelaitoksen todistus siitä, että henkilö ei kuulu Suomen asumisperusteiseen sosiaaliturvaan.

³⁾ Kopio kauppakirjasta, vuokrasopimuksesta tai vuokrasopimuksen irtisanomisesta.

⁴⁾ Kopio kauppakirjasta tai vuokrasopimuksesta.

¹⁾ Av hemviststatens skattemyndighet utfärdat intyg (t.ex. Veroh 6132f).

²⁾ Intyg att sjukförsäkringskortet återlämnats eller intyg från Folkpensionsanstalten över att personen inte omfattas av den bostättningsbaserade sociala tryggheten i Finland.

³⁾ Kopia av köpebrevet, hyreskontraktet eller uppsägningen av hyreskontraktet.

⁴⁾ Kopia av köpebrevet eller hyreskontraktet.

Omistatko tai oletko vuokrannut asunnon Suomen ulkopuolella (osoite, pinta-ala, huoneluuku)? ⁴⁾ Äger du eller har du hyrt en bostad utanför Finland (adress, areal, rumantal)? ⁴⁾
Selvitys Suomeen jäävästä omaisuudesta Utredning om egendomen som blir kvar i Finland
Selvitys Suomen ulkopuolella olevasta omaisuudestasi ja sieltä saamista tuloista, esim. eläketuloista Utredning om din egendom utomlands och om inkomsterna som du får därifrån, bl.a. pensionsinkomster
Merkitse tähän hakemukseesi liittämäsi liitteet ⁵⁾ . Anteckna här bilagorna som du bifogar ⁵⁾

Rittely tuloista, joille lähdeverokorttia tai verokorttia haetaan
Specifikation av de inkomster för vilka källskattekort eller skattekort ansöks

Eläketulot

Ilmoita jokaisen eläkkeen kohdalla eläkkeen laji merkitsemällä numero alla olevasta listasta.
1 = Julkisyhteisön maksama työeläke (ei liiketoiminnassa ansaittu)
2 = Muu sosiaaliturvalainsäädäntöön perustuva suoritus (mm. työeläke, luopumiseläke tai tapaturmaeläke)
3 = Kansaneläkelaitoksen tai Valtiokonttorin maksama muu kuin työeläke
4 = Ansiotuloa oleva ostettu eläke (mm. itse otettuun tai työnantajan ottamaan vapaaehtoiseen eläkevakuutukseen perustuva eläke)
5 = Julkisyhteisön liiketoiminnassa ansaittu eläke
6 = Muu kuin kohdissa 1-5 tarkoitettu eläke (esim. liikennevakuutukseen ja muuhun riskivakuutukseen perustuva eläke)

Pensionsinkomster

Meddela pensionslaget för varje pension genom att anteckna numret från listan nedan.
1 = Av offentligt samfund utbetald arbetspension (ej intjänats i rörelseverksamhet)
2 = Annan på socialskyddslagstiftningen baserad prestation (bl.a. arbetspension, avträdelsepension eller olycksfallspension)
3 = Av Folkpensionsanstalten eller Statskontoret betald annan pension än arbetspension)
4 = Köpt pension som utgör förvärvsinkomst (bl.a. pension som grundar sig på själv eller av arbetsgivaren tecknad pensionsförsäkring)
5 = Pension som intjänats i ett offentligt samfunds rörelseverksamhet
6 = Annan pension än vad som avses i punkterna 1-5 (t.ex. pension som grundar sig på trafikförsäkring och annan riskförsäkring)

Eläkelaitoksen nimi Pensionsanstaltens namn	Eläkkeen laji Pensionslag	Eläkkeen alkamisaika Pensionens begynnelse- datum	Eläkkeen bruttomäärä €/kk Pensionens bruttolopp €/mån.

Muut tulot Andra inkomster

Maksaja ja tulon laatu Betalare och inkomstslag	Tulon määrä €/vuosi Inkomstens belopp €/år

VEROH 62/7/a 2/2 6.2015

Päiväys Datum	Verovelvollisen tai hänen asiamiehensä allekirjoitus ja puhelinnumero Den skattskyldiges eller ombudets underskrift och telefonnummer
------------------	--

⁵⁾ Liitteet: ¹⁾ Asuinvaltion veroviranomaisen myöntämä asuinpaikkatodistus (esim. Veroh 6132f).
²⁾ Todistus sairausvakuuskortin luovuttamisesta tai Kansaneläkelaitoksen todistus siitä, että henkilö ei kuulu Suomen asumisperusteiseen sosiaaliturvaan.
³⁾ Kopio kauppakirjasta, vuokrasopimuksesta tai vuokrasopimuksen irtisanomisesta.
⁴⁾ Kopio kauppakirjasta tai vuokrasopimuksesta.

⁵⁾ Bilagor: ¹⁾ Av hemviststatens skattemyndighet utfärdat intyg (t.ex. Veroh 6132f).
²⁾ Intyg att sjukförsäkringskortet återlämnats eller intyg från Folkpensionsanstalten över att personen inte omfattas av den bosättningsbaserade sociala tryggheten i Finland.
³⁾ Kopia av köpebrevet, hyreskontraktet eller uppsägningen av hyreskontraktet.
⁴⁾ Kopia av köpebrevet eller hyreskontraktet.

Form W-8BEN (Rev. July 2017) Department of the Treasury Internal Revenue Service	Certificate of Foreign Status of Beneficial Owner for United States Tax Withholding and Reporting (Individuals) ▶ For use by individuals. Entities must use Form W-8BEN-E. ▶ Go to www.irs.gov/FormW8BEN for instructions and the latest information. ▶ Give this form to the withholding agent or payer. Do not send to the IRS.	OMB No. 1545-1021
--	--	-------------------

Do NOT use this form if:

- You are NOT an individual **W-8BEN-E**
- You are a U.S. citizen or other U.S. person, including a resident alien individual **W-9**
- You are a beneficial owner claiming that income is effectively connected with the conduct of trade or business within the U.S. (other than personal services) **W-8ECI**
- You are a beneficial owner who is receiving compensation for personal services performed in the United States **8233 or W-4**
- You are a person acting as an intermediary **W-8IMY**

Note: If you are resident in a FATCA partner jurisdiction (i.e., a Model 1 IGA jurisdiction with reciprocity), certain tax account information may be provided to your jurisdiction of residence.

Part I Identification of Beneficial Owner (see instructions)

1 Name of individual who is the beneficial owner	2 Country of citizenship
3 Permanent residence address (street, apt. or suite no., or rural route). Do not use a P.O. box or in-care-of address.	
City or town, state or province. Include postal code where appropriate.	Country
4 Mailing address (if different from above)	
City or town, state or province. Include postal code where appropriate.	Country
5 U.S. taxpayer identification number (SSN or ITIN), if required (see instructions)	6 Foreign tax identifying number (see instructions)
7 Reference number(s) (see instructions)	8 Date of birth (MM-DD-YYYY) (see instructions)

Part II Claim of Tax Treaty Benefits (for chapter 3 purposes only) (see instructions)

9 I certify that the beneficial owner is a resident of _____ within the meaning of the income tax treaty between the United States and that country.

10 Special rates and conditions (if applicable—see instructions): The beneficial owner is claiming the provisions of Article and paragraph _____ of the treaty identified on line 9 above to claim a _____ % rate of withholding on (specify type of income): _____

Explain the additional conditions in the Article and paragraph the beneficial owner meets to be eligible for the rate of withholding: _____

Part III Certification

Under penalties of perjury, I declare that I have examined the information on this form and to the best of my knowledge and belief it is true, correct, and complete. I further certify under penalties of perjury that:

- I am the individual that is the beneficial owner (or am authorized to sign for the individual that is the beneficial owner) of all the income to which this form relates or am using this form to document myself for chapter 4 purposes,
- The person named on line 1 of this form is not a U.S. person,
- The income to which this form relates is:
 - (a) not effectively connected with the conduct of a trade or business in the United States,
 - (b) effectively connected but is not subject to tax under an applicable income tax treaty, or
 - (c) the partner's share of a partnership's effectively connected income,
- The person named on line 1 of this form is a resident of the treaty country listed on line 9 of the form (if any) within the meaning of the income tax treaty between the United States and that country, and
- For broker transactions or barter exchanges, the beneficial owner is an exempt foreign person as defined in the instructions.

Furthermore, I authorize this form to be provided to any withholding agent that has control, receipt, or custody of the income of which I am the beneficial owner or any withholding agent that can disburse or make payments of the income of which I am the beneficial owner. I agree that I will submit a new form within 30 days if any certification made on this form becomes incorrect.

Sign Here ▶

Signature of beneficial owner (or individual authorized to sign for beneficial owner)	Date (MM-DD-YYYY)
Print name of signer	Capacity in which acting (if form is not signed by beneficial owner)